

LOWES

LOKALNY OŚRODEK WSPARCIA
EKONOMII SPOŁECZNEJ

fundusze na działania podmiotów ekonomii
społecznej

**Jak uzyskać środki na rozwój
działalności gospodarczej i tworzenie
miejsc pracy w NGO**

LOWES

LOKALNY OŚRODEK WSPARCIA
EKONOMII SPOŁECZNEJ

Plan spotkania

- Kim jesteśmy?
- Czym jest ekonomia społeczna
- Podmioty Ekonomii Społecznej
- Dlaczego warto zostać PS
- Oferta OWES: środki na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy w PS
- Dodatkowe wsparcie dla PS

Kim jesteśmy?

LOWES – Lokalny Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej jest prowadzony od 2011 r. przez Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS.

W LOWES wspieramy środowiska zainteresowane działaniem na rzecz ekonomii społecznej, tworzeniem przedsiębiorstw społecznych, które zatrudniają osoby wyłączone z rynku pracy.

Pomagamy mieszkańcom, działaczom, organizacjom i samorządom tworzyć społeczności silne ekonomicznie i solidarne we wspieraniu swoich mieszkańców.

Nasz Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej jest akredytowany przez Ministrę Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Do kogo kierujemy wsparcie w ramach LOWES

1. przedstawicieli JST, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, WTZ, CIS i KIS, zainteresowanych wspólną pracą nad rozwojem ekonomii społecznej
2. przedstawicieli organizacji pozarządowych, które chcą podjąć / rozwijać działalność ekonomiczną
3. mieszkańców zainteresowanych utworzeniem podmiotu ekonomii społecznej
(np. stowarzyszenia, fundacji, koła gospodyń wiejskich, spółki non profit, spółdzielni socjalnej)

Oferta LOWES skierowana jest do powiatów:

- * żyrardowskiego * sochaczewskiego * grójeckiego
- * wołomińskiego * legionowskiego
- * warszawsko-zachodniego * m.st. Warszawy

Co to jest ekonomia społeczna?

Ekonomia Społeczna to sfera aktywności obywatelskiej i społecznej, która poprzez działalność gospodarczą, działalność pożytku publicznego i inną działalność odpłatną służy:

- > integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną,
- > tworzeniu miejsc pracy,
- > świadczeniu usług społecznych
- > rozwojowi lokalnemu.

Co to jest ekonomia społeczna?

To działalność o celach głównie społecznych, **z której zyski nie podlegają podziałowi, lecz są przeznaczane na te cele i na rzecz rozwoju wspólnoty lokalnej** – w przeciwieństwie do zwykłych przedsiębiorstw, gdzie celem jest maksymalizacja zysku i zwiększenie dochodu właścicieli.

Ekonomia społeczna pozostaje na pograniczu sektora przedsiębiorczości oraz sektora organizacji pozarządowych nie działających w celu osiągnięcia zysku.

Podmioty ekonomii społecznej

- **organizacje pozarządowe** oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- **spółdzielnie socjalne**
- **spółdzielnie pracy**, w tym spółdzielnie inwalidów, niewidomych oraz produkcji rolnej
- **spółki z o.o. i akcyjne non profit i not-for-profit**, które nie działają dla zysku, lecz przeznaczają cały dochód dla realizacji celu pożytku publicznego oraz nie dzielą zysku między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników
- **jednostki reintegracyjne tj.** takie, których głównym działaniem jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, czyli: Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne

Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy **rozwojowi lokalnemu** i ma na **celu**:

reintegrację społeczną
i zawodową osób
zagrożonych wykluczeniem
społecznym

lub

realizację **usług
społecznych**

lub obejmuje obydwa te cele

Usługi społeczne oznaczają działania z zakresu:

	polityki prorodzinnej		przeciwdziałania bezrobociu
	wspierania rodziny		kultury
	systemu pieczy zastępczej		kultury fizycznej i turystyki
	pomocy społecznej		pobudzania aktywności obywatelskiej
	promocji i ochrony zdrowia		mieszkalnictwa
	wspierania osób niepełnosprawnych		ochrony środowiska
	edukacji publicznej		reintegracji zawodowej i społecznej

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne

Status przedsiębiorstwa społecznego może posiadać **podmiot ekonomii społecznej** oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, prowadzące:

- **działalność odpłatną pożytku publicznego**, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- **działalność gospodarczą**, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców
- **inną działalność o charakterze odpłatnym** (oświatową, kulturalną, zarobkową w KGW)

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne

Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu:

- 1) reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub
- 2) realizację usług społecznych

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne - zatrudnienie

- Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia **co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę**. Każda z tych osób jest zatrudniona w wymiarze **co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy**.
- W przedsiębiorstwie społecznym działającym w celu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, **co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym**, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę.

Przez ogół osób zatrudnionych należy rozumieć osoby świadczące pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą lub umowy cywilnoprawnej lub osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą niebędące pracodawcami świadczące na rzecz przedsiębiorstwa społecznego usługi przez nieprzerwany okres co najmniej 3 miesięcy.

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne - majątek

- Przedsiębiorstwo społeczne **nie przeznacza zysku albo nadwyżki bilansowej** uzyskanych z wykonywanej działalności, **do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.**
- Przedsiębiorstwo społeczne ma **ograniczenia w dysponowaniu majątkiem** względem podmiotów powiązanych, członków, członków organów, osób zatrudnionych i ich małżonków, krewnych lub powinowatych, przysposobionych itp. Przedsiębiorstwo społeczne **nie może:**
 - udzielać im pożyczek i zabezpieczać ich zobowiązań majątkiem przedsiębiorstwa
 - przekazywać im majątku lub wykorzystywać majątku na ich rzecz, na zasadach innych niż wobec osób trzecich
 - dokonywać od nich zakupów na zasadach innych niż w od osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne – sposób działania

- Przedsiębiorstwo społeczne posiada **organ konsultacyjno-doradczy, w którego skład wchodzi wszystkie osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie**. Jeżeli liczba osób zatrudnionych przekracza 10, to organ ten może składać się z co najmniej 3 przedstawicieli pracowników. W spółkach funkcję organu konsultacyjno-doradczego pełni rada nadzorcza albo komisja rewizyjna, a w spółdzielniach socjalnych rolę tę może pełnić spotkanie konsultacyjne.
- Przedsiębiorstwo społeczne **opracowuje i realizuje indywidualny plan reintegracyjny** dla każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, do której został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 21 lub art. 22 ustawy o ekonomii społecznej, obejmujący okres nie krótszy niż okres, na jaki został udzielony ten instrument, lub nie krótszy niż okres zatrudnienia tej osoby wymagany w związku z udzieleniem tego instrumentu.

Kiedy działania reintegracyjne są obowiązkowe?

Działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla pracowników, którzy w momencie zatrudniania należeli do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, są obowiązkowe w:

- każdym przedsiębiorstwie społecznym **o celu reintegracyjnym**
- przedsiębiorstwie społecznym (niezależnie od celu), które tworzy miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym **z wykorzystaniem wsparcia publicznego** (np. dotacji na miejsce pracy z różnych źródeł, korzystania z refundacji składek ZUS z Funduszu Pracy, pokrycia kosztów wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej z PFRON). W takiej sytuacji **obowiązkowe jest stworzenie indywidualnego planu reintegracji**
- każdej spółdzielni socjalnej, nawet jeśli nie jest przedsiębiorstwem społecznym (zgodnie z ustawą o spółdzielniach socjalnych)

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne - podsumowanie

Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy **rozwojowi lokalnemu**

cel	świadczenie usług społecznych lub/i zatrudnianie i reintegracja osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
zatrudnienie	umowa o pracę, co najmniej 3 osoby, co najmniej ½ etatu; w PS o celu reintegracyjnym - co najmniej 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
finansowanie	działalność gospodarcza lub inna odpłatna
majątek	zysk nie jest celem, a gdy się pojawi - zakaz podziału, cały zysk na cele statutowe; ograniczenia w dysponowaniu majątkiem
zarządzanie	posiadanie organu konsultacyjnego ze wszystkimi pracownikami (w spółkach – rada nadzorcza lub komisja rewizyjna)
wyróżnik	reintegracja społeczna i zawodowa; indywidualny plan reintegracji

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

Środki finansowe na utworzenie miejsc pracy w 2025 roku

Dotacje na tworzenie miejsc pracy w PS

Stawka jednostkowa na **utworzenie 1 miejsca pracy dla osoby zagrożonej wykluczeniem:**

35 212 zł

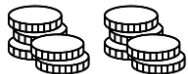
z przeznaczeniem na np. koszty składników majątku trwałego, instalacji i uruchomienia oraz ubezpieczenia i ochrony, wyposażenia miejsca pracy, dostosowania lub adaptacji, aktywów obrotowych i środków produkcji, zakupu wartości niematerialnych i prawnych, opłat związanych z uruchomieniem leasingu oraz kredytu inwestycyjnego, itp.

Dotacje na utrzymanie miejsc pracy w PS

Stawka jednostkowa na **utrzymanie 1 miejsca pracy w PS przez 12 miesięcy:**

38 700 zł na pełen etat

29 025 zł na $\frac{3}{4}$ etatu

19 350 zł na $\frac{1}{2}$ etatu

przeznaczone na koszty funkcjonowania miejsca pracy w początkowym okresie od utworzenia - w tym np. wynagrodzenia osoby na tym miejscu pracy wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, bieżące niezbędne wydatki dotyczące stanowiska pracy, bez których funkcjonowanie PS nie może się odbywać.

Dotacje z OWES na miejsca pracy łącznie w 2025

f.

	1 etat	$\frac{3}{4}$ etatu	$\frac{1}{2}$ etatu
utworzenie 1 miejsca pracy	35 212 zł	35 212 zł	35 212 zł
utrzymanie 1 miejsca pracy	38 700 zł	29 025 zł	19 350 zł
razem 1 miejsce pracy	73 912 zł	64 237 zł	54 562 zł

Jedno przedsiębiorstwo społeczne może uzyskać dotacje nawet na 10 miejsc pracy

razem 10 miejsc pracy	739 120 zł	642 370 zł	545 620 zł
------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Dodatkowe środki finansowe na rozwój pracownika

- w wysokości do 300% minimalnego wynagrodzenia
- na realizację **indywidualnego planu reintegracji** pracowników z **wybranych grup**
- dofinansowanie reintegracji społecznej i zawodowej, czyli:
 - **reintegracja społeczna** – działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.
 - **reintegracja zawodowa** – działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku

Dodatkowe środki finansowe na rozwój pracownika

Osoby, dla których PS może uzyskać dofinansowanie indywidualnego planu reintegracji:

- **bezrobotne długotrwale**, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. bezrobotni pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych
- **osoby z niepełnosprawnością** w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj. osoby, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem:
 - o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub
 - o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, lub
 - o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16 roku życia

Dodatkowe środki finansowe na rozwój pracownika

Osoby, dla których PS może uzyskać dofinansowanie indywidualnego planu reintegracji:

- **absolwenci centrum integracji społecznej** oraz **absolwenci klubu integracji społecznej**, o których mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
- **osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego**, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (uwaga: po podjęciu zatrudnienia nastąpi utrata tego zasiłku)
- **osoby usamodzielniane**, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- **osoby z zaburzeniami psychicznymi**, o których mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego
- osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej **status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą**

Co trzeba zrobić aby uzyskać dotację

- Krok 1:** sprawdź statut organizacji, czy i jakie zmiany będą wymagane do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego
- Krok 2:** sprawdź czy Twoja organizacja jest gotowa na działalność ekonomiczną - wejdź na stronę <https://przedsiębiorczosc.boris.org.pl/>
- Krok 3:** we współpracy z doradcami OWES opracuj biznesplan
- Krok 4:** złóż biznesplan – wniosek o wsparcie finansowe
- Krok 5:** poczekaj na ocenę (może to potrwać maksymalnie 1 miesiąc)
- Krok 6:** podpisz umowę o dofinansowanie, przygotuj zabezpieczenie wykonania umowy
- Krok 7:** zacznij działać, zatrudnij pracowników (masz na to 3 m-ce od podpisania umowy)
- Krok 8:** dopilnuj uzyskania statusu PS, masz na to 6 m-cy od podpisania umowy

Co trzeba zrobić aby rozliczyć dotację

- **zatrudnić pracownika w ciągu 3 miesięcy od podpisania umowy** na dofinansowanie i przedłożyć do OWES podpisaną umowę o pracę / spółdzielczą umowę o pracę
- zatrudniony pracownik musi spełniać warunki opisane w regulaminie, np.
 - **być osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym** - należy przedłożyć do OWES dokumenty potwierdzające np. zaświadczenie z PUP o byciu osobą bezrobotną, orzeczenie o niepełnosprawności
 - **nigdzie nie pracować** na podstawie jakiejkolwiek umowy ani nie prowadzić działalności gospodarczej w dniu podejmowania zatrudnienia
 - **nie może pracować w danym podmiocie w okresie poprzednich 12 miesięcy**
- **regularnie opłacać składki ZUS** a potwierdzenia zapłaty przedkładać OWES

Co trzeba zrobić aby rozliczyć dotację

- w przypadku wakatu, należy **uzupełnić zatrudnienie w ciągu 30 dni** - przedłożyć do OWES świadectwo pracy poprzedniej osoby i umowę o pracę nowej osoby. Nowy pracownik musi być osobą zagrożoną wykluczeniem społecznym i spełniać pozostałe warunki kwalifikowalności
- **utworzone stanowisko pracy musi zostać zachowane** (w wymiarze jaki pierwotnie zaplanowano) **przez okres łącznie minimum 18 miesięcy**, w tym przez 12 miesięcy jest objęte finansowaniem z dotacji na utrzymanie miejsca pracy
- uzyskać **status Przedsiębiorstwa Społecznego** w okresie do 6 miesięcy od podpisania umowy o dofinansowanie oraz utrzymać go w całym okresie obowiązywania umowy o dofinansowanie

Dodatkowe wsparcie dla PS

- przez 24 miesiące zwrot części składek ZUS z Funduszu Pracy – za pośrednictwem PUP
- wsparcie dla przedsiębiorstw społecznych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- możliwość ubiegania się o środki w ramach programu PS+ :

Maksymalna wartość wsparcia na 1 PS

- ☐ Wsparcie zatrudnienia 1500 zł x 4 pracowników x 12 msc. - **72 tys. zł** na 1 PS,
- ☐ Wsparcie PS w realizowaniu usług społecznych - **30 tys. zł** na 1 PS,
- ☐ Wsparcie działalności bieżącej - **30 tys. zł** na 1 PS,
- ☐ Wsparcie reintegracji 12 tys. zł x 3 pracowników - **36 tys. zł** na 1 PS,

168 tys. zł na 1 PS

Składniki wynagrodzenia (stan na XII 2024)		Koszt pracownika (minimalna krajowa bez dofinansowania)	Koszt pracownika (minimalna krajowa z dofinansowaniem)	Źródło dofinansowania
Netto		3261,53	561,53	2700,00 zł dofinansowanie z OWES
ubezpieczenie emerytalne	419,68		0,00	dofinansowanie z Funduszu Pracy
ubezpieczenie rentowe	64,50		0,00	dofinansowanie z Funduszu Pracy
ubezpieczenie chorobowe	105,35		0,00	dofinansowanie z Funduszu Pracy
ubezpieczenie zdrowotne	333,94		333,94	brak dofinansowania
Składka PIT	115,00		115,00	brak dofinansowania
Brutto		4300,00	1010,47	
ubezpieczenie emerytalne	419,68		0,00	dofinansowanie z Funduszu Pracy
ubezpieczenie rentowe	279,50		0,00	dofinansowanie z Funduszu Pracy
ubezpieczenie wypadkowe	71,81		0,00	dofinansowanie z Funduszu Pracy
Fundusz pracy	105,35		105,35	brak dofinansowania
FGŚP	4,30		4,30	brak dofinansowania
Brutto Brutto		5180,64	1120,12	

Źródła finansowania działań LOWES

1. Środki Samorządu Województwa Mazowieckiego na realizację zadań publicznych „Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej w subregionie 1” i „Popularyzacja ekonomii społecznej w świadomości mieszkańców Mazowsza – subregion 1”

MAZOWIECKIE
CENTRUM POLITYKI
SPOŁECZNEJ

25^{lat} **Mazowsze**

Mazowsze >> dla organizacji
pozarządowych >

2. Środki Europejskiego Funduszu Społecznego + oraz środki z budżetu państwa w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

Więcej informacji o naszych działaniach znajdziesz na:

lowes.boris.org.pl